

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/37/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816010075
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5816010075.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Vladimíra Sučika, na neverejnom zasadnutí konanom 3. mája 2016 prejednal sťažnosť podanú obvineným I. I. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/26/2016 z 26.4.2016 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného I. I. z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného I. I. n e n a h r á d z a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

odôvodnenie:

Okresný súd Námestovo uznesením, sp.zn. 4T/26/2016 z 26.4.2016 postupom podľa § 238 ods. 3 Tr. por., rozhodol že obvineného I. I. ponecháva vo väzbe. Zároveň podľa § 79 ods. 3 Tr. por. súd zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti všetkým výrokom, podal riadne a včas sťažnosť obvinený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Námestovo 26.4.2016. Sťažnosť doposiaľ bližšie písomne neodôvodnil.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, prihliadnuc pritom i na prípadné chyby, ktoré neboli sťažnosťou vytýkané, a zistil, že sťažnosť obvineného I. I. nie je dôvodná.

Podľa § 238 ods. 3 Tr. por. ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Ak okresný súd konštatoval, že „u obvineného I. I. dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por. naďalej trvá“, rozhodol správne a v súlade so zákonom.

Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok. Nadriadený súd zistil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o trvaní dôvodov väzby. Skutkové závery zistené súdom prvého stupňa si osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis, a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. Pri posudzovaní dôvodov väzby orgány činné v trestnom konaní a súd môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por. Dôvody napadnutého

uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd znovu pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.

Krajský súd zdôrazňuje, že účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie, nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) alebo c) sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí obvineného do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby.

Nadriadený súd tiež uvádza, že pretrvávajúce dôvodné podozrenie, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je condicio sine qua non (podmienka, bez ktorej nie) zákonnosti, jej ďalšieho držania vo väzbe. Po uplynutí určitého času to však už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyiac, musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. Krajský súd si je vedomý významu osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti, a preto zdôrazňuje, že väzba je výnimočným opatrením. Napriek všetkým týmto skutočnostiam sú podľa jeho názoru naďalej dané dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. obvineného I. I..

Po preskúmaní obsahu spisu ani nadriadený súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obvineného.

Rovnako má za preukázané, že v prípade obvineného existujú aj základné materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria:

- a) skutkové okolnosti vzatia do väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a
- b) existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre tzv. útekovú a preventívnu väzbu (§ 71 ods. 1 písm. a/ , c/ Tr. por.).

Treba stručne pripomenúť, že Okresný súd Námestovo uznesením, sp.zn. 0Tp/4/2016 z 3.2.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1Tpo/6/2016 z 15.2.2016 rozhodol o vzatí obvineného do väzby podľa § 87 ods. 2 Tr. por., z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por. Väzba začala obvinenému plynúť 3.2.2016 o 09.20 h. a menovaný ju vykonáva v Ústave na výkon väzby v Žiline.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo podal dňa 7.4.2016 na Okresný súd Námestovo obžalobu na obvineného I. I. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Tr. zák.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd rovnako ako prvostupňový súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, vznesené obvinenie bol spáchaný, má znaky trestného činu a je tu dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal práve obvinený I. I.. Podozrenie zo spáchania stíhaného skutku sa zvýšilo natoľko, že na obvineného bola podaná obžaloba.

Okrem spomenutého podozrenia ako jedného z predpokladov vzatia obvinenej osoby do väzby a ďalšieho trvania väzby je v posudzovanej veci v súčasnom štádiu trestného konania splnená aj ďalšia podmienka väzobného stíhania obvineného, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por. Podľa zistenia krajského súdu uvedené väzobné dôvody, pre ktoré bola obmedzená osobná sloboda obvineného jeho vzatím do väzby, sa opierajú o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody útekovaj aj preventívnej väzby.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že obvinený bol doposiaľ trinásťkrát súdne potrestaný.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že ak páchatel v minulosti už spáchal trestný čin, môže súd zo zhodnotenia konkrétnych okolností minulého a súčasného trestného činu vyvodíť príslušné závery, pokiaľ ide o postoj páchatel'a k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, či páchatel má sklony k páchaniu trestnej činnosti alebo či spáchanie oboch trestných činov je v inak riadnom živote páchatel'a len náhodné, aký je stupeň a povaha mravného narušenia páchatel'a, aká je možnosť jeho nápravy a pod. Ak však páchatel už bol za trestný čin i odsúdený, môže súd okrem uvedených skutočností hodnotiť tiež ďalšie skutočnosti a robiť z nich ďalšie závery, totiž aký účinok malo na páchatel'a odsúdenie a uloženie trestu, prípadne i výkon uloženého trestu. Z týchto skutočností môže súd robiť už mnohom konkrétnejšie závery o možnosti nápravy páchatel'a určitým druhom alebo výmerou trestu a pod.

S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že obvinený je osoba, ktorá má sklony k páchaniu trestnej činnosti. Účel trestu z hľadiska individuálnej prevencie sa pri predchádzajúcich odsúdeniach odsúdeného minul účinkom, t.j. predchádzajúce tresty nesplnili svoj cieľ, pretože odsúdený opakovane pácha trestnú činnosť. Obvinený sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti a je zrejme, že predchádzajúce odsúdenia ho neovplyvnili natoľko, aby si uvedomil, že je povinný, podobne ako ostatní občania tejto republiky, viesť riadny život.

Z obsahu spisu je tiež zistiteľné, že obvinený nemá stále bydlisko. Na adrese svojho trvalého pobytu nepreberal poštové zásielky. Orgánom činným v prípravnom konaní neoznámil miesto svojho aktuálneho pobytu. Okresný súd na neho vydal príkaz na zatknutie.

Vyššie uvedené skutočnosti sú významným a dostatočným dôvodom pre držanie obvineného vo väzbe. S poukazom na uvedené potom aj krajský súd dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré bol obvinený vzatý do väzby - § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por., sa nezmenili a trvajú aj v súčasnom štádiu trestného konania.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie okresného súdu v tej časti výroku napadnutého uznesenia, ktorým nenahradil väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Aj v tomto prípade krajský súd odkazuje na správne dôvody, ktoré obsahuje napadnuté uznesenie k časti výroku, ktorým okresný súd rozhodol o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Nadriadený súd ďalej z úradnej povinnosti skúmal, či väzbu obvineného možno nahradíť dohľadom probačného a mediačného úradníka a primárne vzhľadom na osobu obvineného, ktorý bol doposiaľ trinásťkrát súdne potrestaný dospel k záveru, že účel väzby u obvineného nemožno dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor) vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných ľudských práv a slobôd priznaných čl. 17 ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek z tam uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou, aj z hľadiska splnenia podmienok väzby podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie okresného súdu spĺňa podmienky väzby aj v súlade s čl. 5 ods. 1 Dohovoru.

Na základe uvedených skutočností krajský súd sťažnosť obvineného I. I. zamietol postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože nebola dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.